

KISOKOS

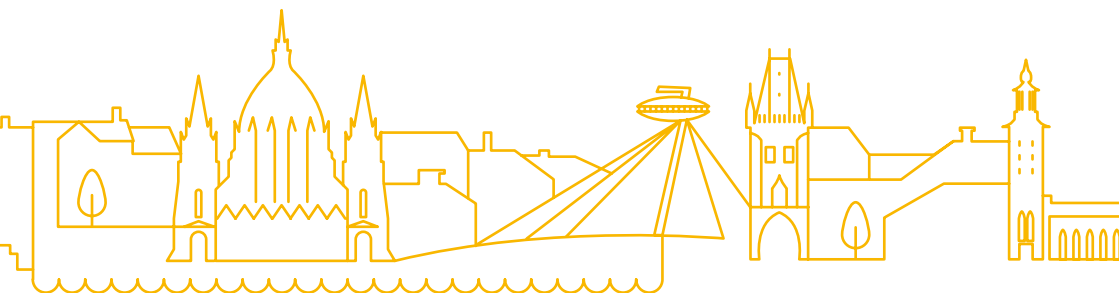
HATÁR MENTI INGÁZÓ MUNKAVÁLLALÓKNAK
VODIČ ZA DNEVNE MIGRANTE
COMMUTERS' GUIDE

HORVÁTORSZÁG

HRVATSKA

CROATIA

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

HASZNOS INFORMÁCIÓK HORVÁT-MAGYAR HATÁR MENTI INGÁZÓKNAK

Ki számít ingázónak?

Az Európai Unión belüli szabad munkaerő-áramlás lehetővé teszi, hogy a polgárok úgy vállalhassanak egy másik uniós tagállamban munkát, hogy közben megőrzik saját lakóhelyüket. **Az uniós jog értelmében határ menti ingázónak** (más néven határ menti munkavállalónak) az a személy minősül, aki másik uniós tagállamban dolgozik, mint ahol él és ahova naponta vagy legalább hetente egyszer visszatér.

Az ingázásnak számos előnye van:

- **Fejleszti a nyelvtudást** – az ingázó a gyakorlatban tudja tökéletesíteni idegen nyelvi ismereteit anélkül, hogy ténylegesen országot kelljen váltania.
- **Több lehetőség** – a szomszéd országban eltérhetnek a piaci viszonyok, ez pedig könnyen előnyhöz juttathatja a munkavállalót.
- **Magasabb bérek** – előfordulhat, hogy a szomszédos országban kedvezőbb béreket talál.
- **Jó referencia** – ha az ingázó mégis úgy dönt, hogy saját hazájában szeretne tovább dolgozni, jó referenciaként szolgál az önéletrajzban az, hogy egy másik uniós tagállamban szerzett tapasztalatot és fejlesztette idegen nyelvi kompetenciáit.

Milyen szabályok vonatkoznak az ingázókra?

Az ingázók speciális helyzetben vannak, hiszen mindkét ország jogszabályai vonatkoznak rájuk, ám ezek nem szabályoznak minden területet. A munkavégzés helye szerinti ország joga szabályozza a foglalkoztatást és a jövedelemadó-fizetést, valamint a szociális biztonsággal kapcsolatos jogok túlnyomó többségét. A lakóhely szerinti ország joga szabályozza a vagyonadót és a többi adónem túlnyomó többségét, illetve a tartózkodással kapcsolatos adminisztratív kötelezettségeket.

Hova fordulhatnak segítségért?

Az Európai Foglalkoztatási Szolgálat egy együttműködési hálózat, amelyet azért hoztak létre, hogy az Európai Unió 28 országán, illetve Svájcban, Izlandon és Norvégián belül elősegítse a munkavállalók szabad áramlását.

Az Európai Foglalkoztatási Szolgálat egy együttműködési hálózat, amelyet azért hoztak létre, hogy az Európai Unió 28 országán, illetve Svájcban, Izlandon és Norvégián belül elősegítse a munkavállalók szabad áramlását. A határ menti területek EURES-tanácsadói speciális információkkal segítik a hozzájuk forduló munkavállalókat. Céljuk, hogy megkönnyítsék a munkaközvetítést, illetve speciális információkkal szolgáljanak a mind munkavállalók mind a munkáltatók számára. Amennyiben tanácsra van szüksége az osztrák-magyar határ menti ingázással kapcsolatban, esetleg a külföldi munkavégzést követően, az alábbi oldalakon kaphat segítséget:

EURES Horvátország: www.hzz.hr < **EURES**
EURES Magyarország: <https://eures.munka.hu>

Általános információk Horvátországról

Terület: 56 594 km²

Főváros: Zágráb

Népesség: ~ 4,2 millió fő

Beszélt nyelvek: a hivatalos nyelv a horvát, de egyes régiókban a szerb, a bosnyák, a magyar és az olasz is használható

Fizetőeszköz: horvát kuna

Bankszámla-nyitás

A bankszámla-nyitáshoz fényképes igazolvány (személyi igazolvány, jogosítvány, útlevél) szükséges.

Jogosítvány, közlekedés

A Magyarországon szerzett gépjárművezetői engedély Horvátországban is használható.

Sebességkorlátozás:

- max. megengedett sebesség lakott területen 50 km/óra
- max. megengedett sebesség lakott területen kívül 90 km/óra
- max megengedett sebesség kizárólag motoros járművek közlekedését szolgáló utakon, valamint gyorsforgalmi utakon 110 km/óra
- max. megengedett sebesség autópályán 130 km/óra

Határátkelőhelyek Horvátország és Magyarország között:

Udvar-Főherceglak, Beremend-Petárda, Drávaszabolcs-Alsómiholjác, Barcs-Trézenföld, Berzence-Góla, Letenye-Muracsány.

Végzettségek elismertetése

A végzettségek elismertetésével kapcsolatban az európai uniós ENIC/NARIC hálózat nemzeti központjai adnak naprakész tájékoztatást. A nemzeti központok elérhetősége megtalálható a www.enic-naric.net weboldalon.

Fontosabb telefonszámok

Sürgősségi segélyhívás: 112

Rendőrség: 192

Tűzoltóság: 193

Mentők: 194

Általános tudakozó: 18981

A szabályozott szakmák esetében minden tagállam saját szabályozás alapján jár el. Szabályozott szakmának számít az a hivatás, amelynek gyakorlását egy adott ország, jelen esetben Horvátország, meghatározott bizonyítvány vagy oklevél által tanúsított képesítés meglétéhez köti. Minden tagállam maga határozza meg, hogy mely szakmákat minősít szabályozottnak. Az Európai Bizottság hivatalos honlapjára feltöltött adatbázisban megtalálható, hogy az egyes uniós tagállamokban mely szakmák számítanak szabályozottnak, és azokat mely hatóságok szabályozzák. Elérhetőség (csak angol nyelvű): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Munkavállalás Horvátországban

Sem Magyarországon, sem Horvátországban nem kell munkavállalási engedély az ingázók részére, de legális csak akkor lesz a munkavállalás, ha a munkáltató bejelenti a különböző hatóságoknál (Horvát Adóhatóság, Horvát Egészségügyi Pénztár). Fontos, hogy írásbeli munkaszerződés legyen, melyben rögzítik a személyi alapbért, a munkakört és a munkavégzés helyét. Ha létrejött a munkaszerződés, akkor ezt a tagállamában jelezni kell a megfelelő hatóságoknál: egészségbiztosítónál, egészségbiztosítási pénztárnál, a munka-, szociális és családjogi hivatalnál.

Ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, mint az adott tagállam polgárait.

Horvátországban a legtöbb munkahely a vendéglátásban (recepciós, animátor, szakács, pincér), az építőiparban (kőműves, hegesztő, ács), egyes szakmunkás hivatásokban (lakatos, pék, CNC operátor, hentes) található.

Az első kapcsolatfelvétel módját a munkáltatónak a betöltetlen álláshelyről szóló hirdetésben közölt utasításai határozzák meg. A jelentkezés szerves részét képezi az önéletrajz, esetenként az ajánlólevél. Ezt legtöbb esetben egy személyes interjú követ.

Önéletrajz

A munkakeresés első lépése egy megfelelően összeállított önéletrajz, amelynek célja, hogy az álláskereső egy rövid dokumentumban tüntesse fel azokat az információkat, amelyekre a leendő munkáltatónak szüksége lehet. Mivel a munkáltatók jellemzően nem töltenek sok időt egy-egy önéletrajz részletes átböngészésével, ajánlott gyorsan átlátható, jól strukturált és figyelemfelkeltő önéletrajzt készíteni. Az ajánlott terjedelem egy vagy két A4-es oldal, ennek a következőket kell tartalmaznia: az álláskereső személyes adatai, szakmai tapasztalatok, végzettségek ismertetése, nyelvtudás, egyéb képességek. Emellett erősen ajánlott nem magánéleti, jó minőségű fényképet is csatolni hozzá, a legtöbb helyen ugyanis követelmény a fényképes önéletrajz. Ajánlott az Európai Unióban egységes Europass önéletrajzi formát választani, melyet egy online szerkesztőfelület segítségével bárki elkészíthet az alábbi linkeken:

EUROPASS Horvátország:

www.europass.hr

EUROPASS Magyarország:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

Munkaszerződés

A szerződést a munkáltató már előre megadja, az álláskeresőnek azt csak elfogadni vagy visszautasítani áll módjában, azaz attól eltérni tárgyalásban nincs sok mozgástere. A fizetésről néhány esetben lehet tárgyalást folytatni. A leggyakoribb, törvényben nem előírt juttatások közé tartozik például az elszállítás, a vállalati gépkocsi, mobiltelefon használata.

A munkaszerződést írásba kell foglalni. Ennek a következőket kell tartalmaznia: a munkakezdés napja, a munkakör, a munkavégzés helye, a munkabér, a próbaidő hossza (ha van), a szerződés időtartama (határozott/határozatlan).

Munkaidő

A Munka törvénykönyve szerint a teljes munkaidő napi 8, heti 40 óra. Munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek megállapodása ennél rövidebb vagy – részben, vagy egészben készenléti jellegű munkakörökben avagy ha a munkavállaló a munkáltató, illetve a tulajdonos közeli hozzátartozója – hosszabb, de napi 12 órát, legfeljebb heti hatvan órát meg nem haladó munkaidőt is megállapíthat. Azokat, aki minimum napi 6 órát, vagy annál többet dolgoznak, fél óra ebédszünet illet meg.

Minimálbér

A havidíjas elszámolásban részesített munkavállalók minimális bére 433 euró (**bruttó**).

Munkaviszony megszűnése

A munkaviszony megszűnik a munkavállaló halálával, a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével, illetve ha határozott időre kötöttek munkaszerződést, ennek lejártával. Megszűnik a munkaviszony akkor is, ha a munkáltató a köztisztviselő, vagy közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltató számára kerül átadásra, mivel ebben az esetben a jogviszonyváltás történik.

Minden 15 és 65 év közötti horvát munkavállaló jogosult munkanélküli támogatásra, ha legalább 9 hónapig alkalmazva volt az elmúlt 2 évben. A munkanélküliség kezdetének első 30 napján belül regisztrálniuk kell a munkaügyi szervezethél. A munkaviszony hosszúságának függvényében a juttatások 90-450 napig fizethetők, 2,4 vagy 6 hónap átalányával. Munkanélküli járulékra nem jogosult az, aki önmaga lép ki munkaköréből, vagy megszegi a munkaköri kötelezettségeit.

A munkaviszony megszűnése esetében a munkavállaló felkeresheti az állandó lakóhelye szerinti foglalkoztatási hivatalt, ahol egy űrlap kitöltésével kérelmezheti álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét. Ehhez szükséges dokumentumok: a munkaviszony megszűnését igazoló irat (felmondás, megegyezés), a munkáltatói igazolás, a végzettségét igazoló okirat és az érvényes személyi igazolvány.

Amennyiben a kitöltött kérelmet és a szükséges iratokat a munkaviszony megszűnését követő hét munkanapon belül személyesen benyújtja a hivatalnak, a munkaviszony megszűnését követő nappal kezdődően kerül be az álláskereső nyilvántartásába. Ha a kitöltött kérelmet és a szükséges iratokat a munkaviszony megszűnését követő hét nap elteltével nyújtja be, a hivatal önt a kérelem benyújtásának napján veszi álláskeresőként nyilvántartásba.

A munkanélküli-járadék folyósítása iránti írásos kérelem

Határ menti munkavállaló esetében (aki szakmai tevékenységét másik tagállamban végezte, mint ahol a lakóhelye található, és ahova rendszerint legalább hetente egyszer visszatért) a munkanélküli-járadék folyósítását és az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételt abban az országban kell kérvényeznie, ahol a munkavállaló lakóhelye

van. Lakóhelyként személyes érdekeltségek központja értendő, amely nem mindig egyezik az állandó lakhellyel.

Végkielégítés

A Munka törvénykövének értelmében a munkavállalót megillető minimális végkielégítés: a havi átlagkeresetének kétszerese; a havi átlagkeresetének háromszorosa, ha ugyanazon munkáltatónál legalább öt évig volt munkaviszonyban; havi átlagkeresetének tízszerese, ha munkaviszonya közös megegyezéssel szűnt meg, vagy a munkáltató azért szüntette meg rendes felmondással a munkaviszonyát, mert munkahelyi baleset, foglalkozási betegség vagy ezek veszélye miatt nem dolgozhat, illetve ha a munkahelyén már elérte az illetékes közegészségügyi intézmény határozatában megállapított maximális expozíciós értéket.

Társadalombiztosítás

Az uniós állampolgárok az alábbi folyamat során lesznek jogosultak a társadalombiztosításra:

Érkezéskor a rendőrségen kell regisztrálni, ez alapján a HZZO (Horvát Egészségügyi Pénztár) iroda kiállít egy ideiglenes igazolást, mely feljogosít az orvosi ellátásokra. Az ideiglenes igazolással vissza kell menni a rendőrségre, ahol az ideiglenes tartózkodási engedélyt elfogadják és kiadják a hivatalos engedélyt. Ennek a másolatát kell bemutatni a HZZO irodában, ezzel válik teljes körűen biztosítottá az uniós munkavállaló.

A Pénztár elérhetősége: www.hzzo.hr

A nyugdíjkorhatár egységesen 65 év.

A nyugdíjról és annak feltételeiről bővebb információk az alábbi linken találhatóak: www.mirovinsko.hr

Egészségügyi ellátás

A határ menti ingázók annak az uniós tagállamnak fizetnek társadalombiztosítási járulékot, ahol dolgoznak, és ennek az országnak a társadalombiztosítási rendszerébe tartoznak biztosítottként.

Ez nem zárja ki azt, hogy abban az országban is részesülhetnek egészségügyi ellátásban, ahol élnek. Ehhez az S1 nevű formanyomtatvány kitöltése és leadása szükséges. Ezt annak az országnak az egészségbiztosítási hatóságánál szerezhetik be, ahol dolgoznak, és ott kell leadni, ahol élnek.

Azt, hogy pontosan milyen ellátások illetik meg a munkavállalókat számos országban befolyásolhatja, hogy milyen hosszú időn keresztül fizettek járulékot az adott országban. A szerződés nélküli magánszolgáltató által nyújtott ellátás költségeit a beteg saját maga fizeti.

Adózás

A jövedelemadó 12,35% vagy 40% a jövedelemtől függően. Nyugdíjjáradék 20%, egészségbiztosítás 13%, munkaügyi járulékok 1,7%, munkahelyi sérülések után fizetendő járulékok 0,5%, a helyi adó lakhelytől függően 0-18%.

További információk a horvát adórendszerrel: www.porezna-uprava.hr

Hasznos internetcímek, elérhetőségek

Általános információk:

www.croatia.hr

Horvát Köztársaság Külügyminisztériuma:

www.mvep.hr/en/

Horvát Köztársaság Belügyminisztériuma:

www.stari.mup.hr

Egészségügyi Minisztérium:

www.ehtel.eu/join-ehtel/member-profiles/member-moh-croatia

Horvát Adóhatóság:

www.porezna-uprava.hr/Stranice/Naslovnica.aspx

Horvát Egészségügyi Pénztár

www.hzzo.hr/en/

Magyarország Zágrábi Nagykövetsége:

10000 Zagreb, Pantovčak 255-257

Telefon: 00 385 1 4890 906

Általános információk Magyarországról

Terület: 93 030 km²
Főváros: Budapest
Népesség: ~ 9,8 millió fő
Beszélt nyelvek: magyar
Fizetőeszköz: magyar forint

Bankszámla-nyitás

A bankszámla-nyitáshoz személyi igazolvány és lakcímkártya szükséges.

Közlekedés, jogosítvány

A Horvátországban szerzett gépjárművezetői engedély Magyarországon is használható.

Sebességkorlátozás:

- max. megengedett sebesség lakott településen belül: 50 km/h
- max. megengedett sebesség lakott településen kívül: 90 km/h
- max. megengedett sebesség autópályán: 130 km/h

Határátkelőhelyek Horvátország és Magyarország között (kelet felől északnyugat felé haladva):

Udvar-Főherceglak, Beremend-Petárda, Drávaszabolcs-Alsómiholjác, Barcs-Trézenföld, Berzence-Góla, Letenye-Muracsány.

Végzettségek elismertetése

A végzettségek elismertetésével kapcsolatban az európai uniós ENIC/NARIC hálózat nemzeti központjai adnak naprakész tájékoztatást. A nemzeti központok elérhetősége megtalálható a www.enic-naric.net weboldalon.

A szabályozott szakmák esetében minden tagállam saját szabályozás alapján jár el. Szabályozott szakmának minősül az a hivatás, melynek gyakorlását egy adott ország, jelen

Fontosabb telefonszámok

Sürgősségi segélyhívás: 112
Rendőrség: 107
Tűzoltóság: 105
Mentők: 104
Telefonszám-tudakozó: 11800

esetben Magyarország, meghatározott bizonyítvány vagy oklevél által tanúsított képesítés meglétéhez köti. Minden tagállam maga határozza meg, hogy mely szakmákat minősít szabályozottnak. Az Európai Bizottság hivatalos honlapjára feltöltött adatbázisban megtalálható, hogy az egyes uniós tagállamokban mely szakmák számítanak szabályozottnak, és azokat mely hatóságok szabályozzák. Elérhetőség (csak angol nyelvű): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Munkavállalás Magyarországon

Sem Magyarországon, sem Horvátországban nem kell munkavállalási engedély az ingázók részére, de legális csak akkor lesz a munkavállalás, ha a munkáltató bejelenti a különböző hatóságoknál. Fontos, hogy írásbeli munkaszerződés legyen, melyben rögzítik a személyi alpbért, a munkakört és a munkavégzés helyét. Ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, mint az adott tagállam polgárait.

A legnagyobb igény Magyarországon a következő szakmák iránt van: képzett mérnökök és informatikus szakemberek, orvosok és egészségügyi dolgozók, szakmunkások, építésszek, vasutasok, vendéglátósok, kamionsofőrök.

Az első kapcsolatfelvétel módját a munkáltatónak a betöltetlen álláshelyről szóló hirdetésben közölt utasításai határozzák meg.

A jelentkezés szerves részét képezi az önéletrajz, esetenként az ajánlólevél. Ezt legtöbb esetben egy személyes interjú követi.

Önéletrajz

A munkakeresés első lépése egy megfelelően összeállított önéletrajz, amelynek célja, hogy az álláskereső egy rövid dokumentumban tüntesse fel azokat az információkat, amelyekre a leendő munkáltatónak szüksége lehet. Mivel a munkáltatók jellemzően nem töltenek sok időt egy-egy önéletrajz részletes átböngészésével, ajánlott gyorsan átlátható, jól strukturált és figyelemfelkeltő önéletrajzot készíteni. Az ajánlott terjedeleme egy vagy két A4-es oldal, ennek a következőket kell tartalmaznia: az álláskereső személyes adatai, szakmai tapasztalatok, végzettségek ismertetése, nyelvtudás, egyéb képességek. Emellett erősen ajánlott nem magánéleti, jó minőségű fényképet is csatolni hozzá, a legtöbb helyen ugyanis követelmény a fényképes önéletrajz. Ajánlott az Európai Unióban egységes Europass önéletrajzi formát választani, melyet egy online szerkesztőfelület segítségével bárki elkészíthet az alábbi linkeken:

EUROPASS Horvátország:

www.europass.hr

EUROPASS Magyarország:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

A letöltések alapján Magyarországon átlagon felüli érdeklődés mutatkozott az elmúlt években az Europass önéletrajz iránt. Ez a típusú önéletrajz elsősorban a magas képzettséggel rendelkező álláskeresőknél sikeres.

Munkaszerződés

A szerződést a munkáltató már előre megadja, az álláskeresőnek azt csak elfogadni vagy visszautasítani áll módjában, azaz attól eltérni nem lehet. A fizetésről néhány esetben lehet tárgyalást folytatni. A munkaviszony létrejöttével a munkavállaló jogosult lesz az állam által törvénybe írt juttatásokra: betegségi és anyagi, illetve családtámogatási juttatásokra.

Emellett egyes munkáltatók további juttatásokat is biztosítanak dolgozóik számára. A leggyakoribb, törvényben nem előírt juttatások közé tartozik például az elszállásolás, a vállalati gépkocsi, mobiltelefon használata. Magyarországon a legnépszerűbb béren kívüli juttatások: élet- és balesetbiztosítás, az alkalmazottak képzése, illetve a munkába járás költségeinek megtérítése.

A munkaszerződést írásba kell foglalni. Ennek a következőket kell tartalmaznia: a munkakezdés napja, a munkakör, a munkavégzés helye, munkabér, a próbaidő hossza (ha van), a szerződés időtartama (határozott/határozatlan).

Munkaidő

A Magyarországon az egységes munkaidő legfeljebb heti 40 óra, kétműszakos munkarendben dolgozóknál ez 38 és $\frac{3}{4}$ óra, három műszakos vagy folyamatos munkavégzésnél 37 $\frac{1}{2}$ óra.

Emellett kínálnak részmunkaidős állásokat is, leggyakrabban napi 4 vagy 6 órás munkavégzést. A statisztikák alapján azonban Magyarországon kifejezetten alacsony a részmunkaidőben dolgozó munkavállalók száma. Az internet térhódításával egyre többen dolgoznak távmunkában, azaz otthonról, de egyelőre a távmunkában dolgozók aránya sem éri el az európai átlagot Magyarországon.

Minimálbér

A havibérben fizetett munkavállalók minimálbére **bruttó 138 000 Ft**.

A hetibérben fizetett munkavállalók minimálbére **31 730 forint** minden ledolgozott hét után. A napibérben dolgozók esetében pedig **6 350 forint**, órabérben dolgozók esetén pedig **794 forint**.

A garantált bérminimum összege 2018. január 1-től havibér esetén 180 500 Ft, hetibér esetén 41 500 Ft, napibér esetén 8 300 Ft, órabér esetén pedig 1 038 Ft.

Munkaviszony megszűnése

A munkaviszony megszűnik a munkavállaló halálával, a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével, illetve ha határozott időre kötöttek munkaszerződést, ennek lejártával. Megszűnik a munkaviszony akkor is, ha a munkáltató a köztisztviselők, vagy közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltató számára kerül átadásra, mivel ebben az esetben a jogviszonyváltás történik.

A munkaviszony megszűnése esetén az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételi és az álláskeresői ellátás iránti kérelem – a munkaviszony megszűnését követő naptól – az állandó lakóhelyen, vagy tartózkodási helyen – ennek hiányában szálláshelyen – illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályán nyújtható be.

Munkaviszony megszűnése, álláskeresői járadék igénylése

Határ menti munkavállaló a munkanélküli-járadék folyósítását és az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételt abban az országban kell kérvényeznie, ahol a munkavállaló lakóhelye van.

Végkielégítés

A Munka törvénykövének értelmében a minimum 3 ledolgozott év a feltétele a minimális végkielégítésnek.

A végkielégítés mértéke a munkaviszony hosszától függ:

- legalább három év esetén egyhavi
- legalább öt év esetén kéthavi
- legalább tíz év esetén háromhavi
- legalább tizenöt év esetén négyhavi
- legalább húsz év esetén öthavi
- legalább huszonöt év esetén hathavi

Vállalkozás indítása Magyarországon

Saját vállalkozás indítása esetén Magyarországon az alábbi linkek nyújtanak segítséget:

www.cegkozlony.hu (a gazdasági társaságokra vonatkozó fontos közlemények és hirdetések);

www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginformo (cégjegyzékek, cégkivonatok igénylése),

<http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (elektronikus cégbírószági eljárásokban szükséges illeték- és közzétételi költségtérítés megfizetésével kapcsolatos információk).

Társadalombiztosítás

Minden Magyarországon munkát vállaló személynek rendelkeznie kell társadalombiztosítási azonosító jellel (TAJ számmal), melyet az egy másik uniós tagállam állampolgárának minősülő biztosított részére a foglalkoztató a foglalkoztatás megkezdését követő három munkanapon belül – az előírt nyomtatványon – az egészségbiztosítási pénztártól kér meg. A TAJ kártyával lehet igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat. Fontos információ még, hogy a munkaviszony létesítését és megszűnését a munkáltatónak kell bejelentenie a hatóságokhoz.

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő elérhetősége: <http://www.neak.gov.hu/>

Egészségügyi ellátás

A határ menti ingázók annak az EU-országnak fizetnek társadalombiztosítási járulékot, ahol dolgoznak, és ennek az országnak a társadalombiztosítási rendszerébe tartoznak biztosítottként.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy abban az országban is részesülhet egészségügyi ellátásban, ahol él. Ehhez az S1 nevű formanyomtatvány kitöltése és leadása szükséges, amelyet annak az országnak az egészségbiztosítási hatóságánál szerezhet be, ahol dolgozik, és ott kell leadnia, ahol él.

Azt, hogy pontosan milyen ellátások illetik meg a munkavállalókat számos országban befolyásolhatja, hogy milyen hosszú időn keresztül fizettek járulékot az adott országban.

A szerződés nélküli magánszolgáltató által nyújtott ellátás költségeit a beteg saját maga fizeti.

Adózás

A Magyarországon munkát végzőknek szükségük van adóazonosító számra. E szám megkérését a munkavállaló kezdeményezi az adóhatóságnál az e célra rendszeresített formanyomtatványon. Ezen bejelentés alapján az állami adóhatóság megállapítja a magánszemély adóazonosító jelét, és arról 15 napon belül adóigazolványt állít ki.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapja: www.nav.gov.hu

Nyugdíjkorhatár

Az öregségi teljes nyugdíjhoz legalább 20 ledolgozott év szükséges. A nyugdíjkorhatárok jelenleg a következőképp alakulnak Magyarországon:

- aki 1954-ben született, a 63. életévének betöltését követő 183. nappal jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1955-ben született, a betöltött 64. életévét követően jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1956-ban született, a 64. életévének betöltését követő 183. nappal jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életévét követően jogosult öregségi nyugdíjra.

A nők öregségi nyugdíjasok lehetnek kedvezményes 40 éves szolgálati idő meglétével.

Hasznos linkek és elérhetőségek

Általános információk:

www.magyarorszag.hu

Belügyminisztérium:

www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Külgazdasági- és Külügyminisztérium:

www.kormany.hu/hu/kulugazdasagi-es-kulugyminiszterium

Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő:

<http://www.neak.gov.hu/>

Bevándorlási- és Menekültügyi hivatal:

www.bmbah.hu/

Nemzeti Adó-és Vámhivatal:

www.nav.gov.hu

A Horvát Köztársaság Magyarországi Nagykövetsége:

1063 Budapest, Munkácsy Mihály u. 15.,
E-mail cím: vrhbp@mvep.hr,
Weboldal: hu.mvep.hr/hu

VODIČ ZA DNEVNE MIGRANTE KORISNE INFORMACIJE ZA DNEVNE MIGRANTE U HRVATSKO- MAĐARSKOM POGRANIČNOM PODRUČJU

Tko su dnevni migranti ?

Slobodan protok radne snage unutar Europske unije omogućava da se građani zaposle u drugoj državi članici EU na način da im se ne mijenja adresa stanovanja. **U smislu europskog prava dnevnim migrantima** (drugim riječima prekograničnim radnicima) smatraju se osobe koje rade u drugoj državi EU nego gdje žive i gdje se vraćaju svakodnevno ili barem tjedno jednom prilikom. **Prekogranična dnevna radna migracija ima nekoliko prednosti:**

- **Razvija znanje stranog jezika** – dnevni migrant ima mogućnost usavršavanja znanja stranog jezika u praksi bez stvarne promjene države.
- **Više mogućnosti** – u susjednoj državi uvjeti na tržištu mogu biti drugačiji što lako može donijeti određene prednosti radniku.
- **Veće plaće** – može se dogoditi da će pronaći povoljnije plaće u susjednoj državi.
- **Dobra je referenca** – ukoliko dnevni migrant ipak odluči nastaviti raditi u svojoj domovini, dobra je referenca ako u svom životopisu navede kako posjeduje iskustvo iz druge zemlje članice i kako je svoje jezične kompetencije razvijao u drugoj zemlji članici EU.

Koja se pravila odnose na dnevne migrante?

Dnevni migranti su u specijalnom položaju jer se na njih odnose pravni propisi obje države, međutim iste ne reguliraju sva područja. Zapošljavanje i plaćanje poreza, kao i većina prava vezana uz socijalnu sigurnost regulirana su zakonodavstvom države u kojoj zaposlena osoba radi. Porez na imovinu i većinu ostalih poreza, kao i administrativne obveze vezano za prebivalište reguliraju zakonodavstvo države u kojoj se nalazi stalno prebivalište radnika.

Kome se možete obratiti za pomoć?

Europska služba za zapošljavanje je mreža za suradnju koja je utemeljena kako bi pružila pomoć u slobodnom protoku radne snage unutar 28 članica EU, odnosno Švicarske, Islanda i Norveške.

EURES savjetnici u pograničnim područjima sa specijalnim informacijama pomažu radnicima koji im se obrate. Njihov cilj je olakšavanje posredovanja radne snage, odnosno pružanje specijalnih informacija podjednako za radnike i poslodavce. Ukoliko Vam je potreban savjet vezano za dnevne migracije na relaciji Hrvatska-Mađarska, eventualno nakon rada u inozemstvu, možete dobiti pomoć na sljedećim stranicama:

EURES Hrvatska: www.hzz.hr < EURES

EURES Mađarska: <https://eures.munka.h>

Opće informacije o Hrvatskoj

Teritorija: 56 594km²

Glavni grad: Zagreb

Stanovništvo: 4 284 889 osoba

Jezici kojima se govori:

službeni jezik je hrvatski, ali u pojedinim regijama može se koristiti srpski, bosanski, mađarski i talijanski

Valuta: hrvatska kuna

Otvaranje računa u banci

Za otvaranje računa u banci potreban je osobni dokument s fotografijom (osobna iskaznica, vozačka dozvola, putovnica).

Vozačka dozvola, promet

Vozačka dozvola stečena u Mađarskoj može se koristiti i u Hrvatskoj.

Ograničenje brzine:

- najveća dopuštena brzina kretanja u naselju je 50 km/sat
- najveća dopuštena brzina kretanja izvan naselja je 90 km/sat
- najveća dopuštena brzina kretanja na cestama za promet isključivo motornih vozila, te brzim cestama je 110 km/sat
- najveća dopuštena brzina kretanja na autocestama je 130 km/sat

Granični prijelazi između Hrvatske i Mađarske:

Udvar-Duboševica, Beremend-Baranjsko Petrovo Selo, Dravasabolcs-Donji Miholjac, Barcs-Terezino Polje, Berzence-Gola, Letenye-Goričani

Priznavanje kvalifikacija

Vezano za priznavanje kvalifikacija ažurne informacije vam mogu dati u međunarodnim ENIC/NARIC centrima Europske unije. Kontakti nacionalnih centara mogu se pronaći na stranici www.enic-naric.net.

Važniji telefonski brojevi

Jedinstveni europski broj za hitne službe: 112

Policija: 192

Vatrogasna služba: 193

Hitna pomoć: 194

Opće informacije: 18981

U vezi reguliranih struka svaka članica postupa sukladno svojim regulativama. Reguliranom strukom se smatra struka čije obavljanje određena država, u ovom slučaju Hrvatska, veže uz posjedovanje svjedodžbe ili diplome. Svaka članica sama određuje koje će struke biti regulirane. U bazi podataka na službenoj stranici Europske komisije može se pronaći koje se struke smatraju reguliranim u pojedinim članicama i koja tijela reguliraju te struke.

Kontakt (samo na engleskom jeziku): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Zapošljavanje u Hrvatskoj

Niti u Mađarskoj, niti u Hrvatskoj nije potrebno ishoditi radnu dozvolu za dnevne migrante, ali će njihov rad biti legalan samo ukoliko poslodavac prijavi zaposlenog kod nadležnih tijela (Hrvatska porezna uprava, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje). Važno je sklopiti ugovor o radu u pisanom obliku u kojem se navodi osnova plaća, radno mjesto i mjesto obavljanja rada. Kada se sklopi ugovor o radu, isti treba prijaviti u zemlji članici: kod zdravstvenog osiguranja, zavoda za zdravstveno osiguranje, kod nadležnog tijela za rad, socijalnu politiku i obitelji. Na njih se odnose ista prava i obveze kao i na građane dotične zemlje članice EU.

Najveći broj radnih mjesta u Hrvatskoj otvoren je u ugostiteljstvu (repcioner, animator, kuhar, konobar), u građevinskoj industriji (zidar, zavarivač, tesar) pojedine struke (bravar, pekar, CNC operator, mesar).

Načini prvog kontaktiranja određeni su u uputama poslodavca u oglasu u kojem oglašava upražnjeno radno mjesto. Sastavni dio prijave za posao je životopis, a ponekad i pismo reference. Nakon toga u većini slučajeva slijedi osobni razgovor.

Životopis

Prvi korak u pronalaženju posla je odgovarajući životopis čiji je cilj predstaviti informacije koje su potrebne potencijalnom budućem poslodavcu. Budući da poslodavci općenito ne provode previše vremena čitanjem životopisa, preporučuje se pripremanje preglednog, dobro strukturiranog i primjetnog životopisa. Preporučena dužina životopisa je jedna ili dvije stranice A4 formata koja treba sadržati sljedeće informacije: osobne podatke, radno iskustvo, poznavanje stranih jezika, ostale sposobnosti. Pored toga se iznimno preporučuje i prilaganje kvalitetne fotografije koja nije osobnog karaktera, budući da u većini slučajeva zahtijeva se postavljanje fotografije u životopis. Preporučuje se odabir Europass životopisa, koji je jedinstven u EU, a koji pomoću online sučelja za uređivanje svatko može pripremiti služeći se sa sljedećim linkovima:

EUROPASS Hrvatska: www.europass.hr

EUROPASS Mađarska:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

Ugovor o radu

Poslodavac već unaprijed priprema ugovor o radu, radnik ugovor može prihvatiti ili odbiti, puno prostora za odstupanje nema tijekom pregovora. O plaći je moguće pregovarati samo u određenim slučajevima. Najčešći dodaci na plaću, koji zakonom nisu propisani, su npr. smještaj, službeno vozilo, mobitel.

Ugovor o radu mora biti u pisanom obliku. Ugovor treba sadržati sljedeće elemente: datum početka rada, radno mjesto, mjesto obavljanja posla, plaća, trajanje probnog rada (ukoliko postoji), trajanje ugovora (određeno/neodređeno)

Radno vrijeme

Sukladno Zakonu o radu puno radno vrijeme iznosi 8 sati dnevno/40 sati, tjedno. Pravilo koje se odnosi na radni odnos ili sporazum ugovornih strana može regulirati kraće ili duže radno vrijeme koje ne smije preći 12 sati dnevno, najviše šezdeset sati tjedno – kod radnih mjesta kod kojih se očekuje djelomična ili puna pripravnost radnika, te ukoliko je radnik u srodstvu s poslodavcem odnosno vlasnikom. Zaposlenici koji dnevno rade najmanje 6 sati ili više od toga imaju pravo na pola sata stanke za ručak.

Minimalna plaća

Minimalna mjesečna plaća radnika mjesečno iznosi 433 eura (**bruto**).

Prestanak radnog odnosa

Radni odnos prestaje u slučaju smrti radnika, gašenjem poslodavca bez pravnog nasljednika, odnosno ukoliko je ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme, istekom ugovora. Radni odnos prestaje ukoliko se poslodavac prenese na drugog poslodavca koji spada pod nadležnost zakona o pravnom statusu državnih službenika i namještenika, jer u tom slučaju dolazi do izmjene u pravnom odnosu.

Svaki hrvatski radnik u dobi između 15 i 65 godina ima pravo na pomoć za nezaposlene ukoliko je prethodne 2 godine bio zaposlen najmanje 9 mjeseci. U roku od 30 dana od početka nezaposlenosti potrebno je registrirati se kod Zavoda za zapošljavanje. Ovisno o dužini radnog staža pomoć za nezaposlene može se plaćati od 90 do 240 dana s prosjekom od 2,4 ili 6 mjeseci. Nema pravo na novčanu

pomoć osoba koja svojom voljom otkáže radni odnos ili prekrši svoje radne obveze.

U slučaju prestanka radnog odnosa radnik ima pravo kontaktirati Zavod za zapošljavanje prema svom prebivalištu gdje popunjavanjem obrasca ima mogućnost zatražiti evidentiranje u Zavodu kao nezaposlenog. Potrebni dokumenti: dokument koji potvrđuje prestanak radnog odnosa (otkaz, sporazum), potvrda poslodavca, potvrda o kvalifikaciji i važeća osobna iskaznica.

Ukoliko popunjeni obrazac i potrebne dokumente podnese osobno u roku od sedam dana od prestanka radnog odnosa Zavodu, u bazu podataka se evidentira kao tražitelj posla od sljedećeg dana od prestanka radnog odnosa. Ukoliko popunjeni obrazac i potrebne dokumente podnese Zavodu nakon sedam dana od prestanka radnog odnosa, u bazu podataka se evidentira kao tražitelj posla danom podnošenja h dokumenata.

Pismeni zahtjev za naknadu za nezaposlene

Ukoliko se radi o radniku iz pograničnog područja (koji je radio na teritoriju zemlje članice koja nije zemlja njenog/njegovog prebivališta i gdje se redovno vraća barem tjedno jedanput) zahtjev za naknadu za nezaposlene i evidentiranje kao tražitelja posla treba podnijeti i u državi gdje se nalazi prebivalište istog. Adresom stanovanja se smatra mjesto uz koje se veže osobni interes, a koje nije uvijek identično s prebivalištem.

Otpremnina

Prema Zakonu o radu minimalna otpremnina na koju radnik ima pravo: iznosi dvostruki iznos mjesečne prosječne plaće; trostruki iznos mjesečne prosječne plaće ukoliko ima staž od najmanje pet godina kod istog poslodavca; deseterostruki iznos mjesečne prosječne plaće ukoliko se radni odnos okončao sporazumnim raskidom ili je poslodavac prekinuo redovnim otkazom radni

odnos, jer zbog nezgode na radnom mjestu, profesionalne bolesti ili rizika od istih ne može raditi, odnosno ukoliko je na svom radnom mjestu već dostigao maksimalnu ekspozi-cijsku vrijednost koju je rješenjem donijela nadležna ustanova za javno zdravstvo.

Socijalno osiguranje

Državljeni EU imaju pravo na socijalno osiguranje ukoliko postupe prema sljedećem: Prilikom dolaska trebaju se registrirati u policiji, a temeljem te prijave HZZO (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje) izdaje privremenu potvrdu za pružanje liječničke skrbi. S privremenom potvrdom treba se vratiti u policiju gdje će se odobriti privremeni boravak i izdati službena dozvola. Presliku iste treba predočiti u uredu HZZO i s time radnik postaje punopravni osiguranik u EU. Kontakt Zavoda: www.hzzo.hr

Granica za starosnu mirovinu je jedinstveno 65 godina.

O mirovinama i uvjetima mirovine više informacija možete pronaći na sljedećem linku: www.mirovinsko.hr

Zdravstvena skrb

Dnevni migranti doprinos za zdravstveno osiguranje plaćaju državi u kojoj rade, a kao osiguranici pripadaju sustavu zdravstveno osiguranja te države.

To ne isključuje mogućnost dobivanja zdravstvene skrbi u državi u kojoj živi. Za to je neophodno popuniti i predati obrazac S1 koji se dobiva kod nadležnog tijela države u kojoj radi, a treba predati tamo gdje živi.

Na kakvu zdravstvenu skrb imaju pravo radnici, u brojnim državama ovisi o tomu koliko dugo se plaćao doprinos u određenoj državi. Troškove zdravstvene skrbi u privatnoj zdravstvenoj ustanovi bez ugovora plaća sama osoba koja ih koristi.

Oporezivanje

Porez na dohodak iznosi 12, 35 ili 40% ovisno od dohotka. Doprinos za mirovinsko osiguranje je 20%, za zdravstveno osiguranje je 13, doprinosi za rad 1,7; doprinos za ozljeđu na radu 0,5; prerez ovisno o mjestu stanovanja 0-18.

Više informacija o hrvatskom poreznom sustavu: www.porezna-uprava.hr

Važne web adrese, kontakti

Opće informacije:
www.croatia.hr

Ministarstvo vanjskih- i europskih poslova Republike Hrvatske:
www.mvep.hr/en/

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske:
www.stari.mup.hr

Ministarstvo zdravstva:
www.ehtel.eu/join-ehetel/member-profiles/member-moh-croatia

Porezna uprava Republike Hrvatske:
www.porezna-uprava.hr/Stranice/Naslovnica.aspx

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
www.hzzo.hr/en/

Veleposlanstvo Mađarske u Zagrebu:

10000 Zagreb, Pantovčak 255-257
Telefon: 00 385 1 4890 906

Podaci o Mađarskoj

Teritorija: 93 030 km²
Glavni grad: Budimpešta
Stanovništvo: 9 817 958 osoba
Službeni jezik: mađarski
Valuta : mađarska forinta

Otvaranje računa u banci

Za otvaranje računa u banci potrebni su osobna iskaznica i potvrda adrese prebivališta.

Promet, vozačka dozvola

Vozačka dozvola stečena u Hrvatskoj može se koristiti i u Mađarskoj.

Ograničenje brzine:

- najveća dopuštena brzina kretanja u naselju: 50 km/h
- najveća dopuštena brzina kretanja izvan naselja: 90 km/h
- najveća dopuštena brzina kretanja na autocestama: 130 km/h

Granični prijelazi između Hrvatske i

Mađarske (sa istoka prema sjeverozapadu):

Udvar-Duboševica, Beremend-Baranjsko Petrovo Selo, Dravasabolcs-Donji Miholjac, Barcs-Terezino Polje, Berzence-Gola, Letenye-Goričani

Priznavanje kvalifikacija

Vezano za priznavanje kvalifikacija više informacija možete dobiti u međunarodnim ENIC/NARIC centrima Europske unije. Kontakti nacionalnih centara mogu se pronaći na stranici www.enic-naric.net.

U vezi reguliranih struka svaka članica postupa sukladno svojim regulativama. Reguliranom strukom se smatra struka čije obavljanje određena država, u ovom slučaju Mađarska, veže uz posjedovanje svjedodžbe ili diplome. Svaka članica sama određuje koje će struke biti regulirane. U bazi podataka na

Važniji telefoni

Jedinstveni europski broj za hitne službe: 112
Policija: 107
Vatrogasna služba: 105
Hitna pomoć: 104
Informacije: 11800

službenoj stranici Europske komisije može se pronaći koje se struke smatraju reguliranima u pojedinim članicama i koja tijela reguliraju te struke.

Kontakt (samo na engleskom jeziku): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Rad u Mađarskoj

Niti u Mađarskoj, niti u Hrvatskoj nije potrebno ishoditi radnu dozvolu dnevne migrante, ali će njihov rad biti legalan samo ukoliko poslodavac prijavi zaposlenog kod nadležnih tijela. Važno je sklopiti ugovor o radu u pisanom obliku u kojem se navodi podatak o osnovnoj plaći, radnom mjestu i mjestu obavljanja rada. Na njih se odnose ista prava i obveze kao i na građane dotične zemlje članice EU.

U Mađarskoj su najviše traže sljedeće struke: školovani inženjeri i informatičari, liječnici i zdravstveni djelatnici, kvalificirani radnici, arhitekti, željezničari, ugostitelji, vozači kamiona.

Načini prvog kontaktiranja određeni su u uputama poslodavca u oglasu u kojem oglasiva upražnjeno radno mjesto. Sastavni dio prijave za posao je životopis, a ponekad i reference. Nakon toga u većini slučajeva slijedi osobni razgovor.

Životopis

Prvi korak u pronalaženju posla je odgovarajući životopis čiji je cilj da predstavi informacije koje su potrebne potencijalnom budućem poslodavcu. Budući da poslodavci općenito

ne provode previše vremena čitanjem životopisa, preporučuje se pripremanje preglednog, dobro strukturiranog i primjetnog životopisa. Preporučena dužina životopisa je jedna ili dvije stranice A4 formata koja treba sadržati sljedeće informacije: osobne podatke, radno iskustvo, poznavanje stranih jezika, ostale sposobnosti. Pored toga se iznimno preporučuje i prilaganje kvalitetne fotografije koja nije osobnog karaktera, budući da u većini slučajeva zahtijeva se postavljanje fotografije u životopis. Preporučuje se odabir Europass životopisa, koji je jedinstven u EU, a koji pomoću online sučelja za uređivanje svatko može pripremiti služeći se sa sljedećim linkovima:

EUROPASS Hrvatska: www.europass.hr
EUROPASS Mađarska:
www.europass.hu/europass-oneletrajz

Na temelju podatak o preuzimanju dokumenata u Mađarskoj proteklih godina vlada iznadprosječni interes za Europass životopisom. Ova vrsta životopisa prvenstveno je uspješna kod tražitelja posla s visokom stručnom spremom.

Ugovor o radu

Poslodavac već unaprijed priprema ugovor, a radnik ugovor može prihvatiti ili odbiti, to jest nema mogućnosti za odstupanje. O plaći je moguće pregovarati samo u određenim slučajevima. Zasnivanjem radnog odnosa radnik stječe pravo na primanja koja su propisana zakonom: primanja tijekom bolesti ili trudnoće, odnosno za pomoć obitelji. Pored toga, pojedini poslodavci svojim zaposlenima pružaju dodatna primanja. Najčešći dodaci, koji zakonom nisu propisani, su npr. smještaj, službeno vozilo, mobilitel. Najpopularniji dodaci na plaću su: životno osiguranje i osiguranje od nezgode, educiranje radnika, odnosno plaćanje troškova dolaska na posao.

Ugovor o radu treba biti u pisanom obliku. Ugovor treba sadržati sljedeće elemente: datum početka rada, radno mjesto, mjesto obavljanja posla, plaća, trajanje probnog rada (ukoliko postoji), trajanje ugovora (određeno/neodređeno)

Radno vrijeme

Jedinstveno radno vrijeme u Mađarskoj je najviše 40 sati tjedno, kod zaposlenika koji rade u dvije smjene satnica iznosi 38 i 3/4 sati, kod zaposlenika koji rade u tri smjene i kod kontinuiranog obavljanja rada 37 1/2 sati.

Pored toga nude se i honorarni poslovi uz najčešće radno vrijeme od 4 ili 6 sati. Temeljem statističkih podataka broj honorarno zaposlenih u Mađarskoj je poprilično mali. Širenjem interneta sve je veći broj osoba koji rade na daljinu, tj. doma, međutim ni broj tako zaposlenih osoba još ne dostiže razinu europskog prosjeka.

Minimalna plaća

Minimalna plaća radnika koji dobivaju mjesečnu plaću iznosi **bruto 138 000 Ft.**

Minimalna plaća za zaposlene koji dobivaju tjednu plaću iznosi **31 730 forinti** za svaki odrađeni tjedan. U slučaju radnika koji rade za dnevnicu ista iznosi 6 350 forinti, a satnica iznosi 794 forinti.

Garantirana minimalna plaća s 1. siječnja 2018. godine u slučaju mjesečne plaće iznosi 180 500 forinti, u slučaju tjedne plaće 41 500 Ft, u slučaju dnevnicke 8 300 Ft, u slučaju satnice 1 038 Ft.

Prestanak Prekid radnog odnosa

Radni odnos prestaje u slučaju smrti radnika, gašenjem poslodavca bez pravnog nasljednika, odnosno ukoliko je ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme, istekom istog. Radni odnos prestaje ukoliko se poslodavac prenese na drugog poslodavca koji spada pod

nadležnost zakona o statusu državnih službenika i namještenika, jer u tom slučaju dolazi do izmjene u pravnom odnosu.

U slučaju prestanka radnog odnosa, zahtjev za evidentiranje u bazu podataka nezaposlenih i primanje novčane naknade za nezaposlene može se podnijeti – s prvim danom poslije prestanka radnog odnosa nadležnom odjelu za zapošljavanje općinskog zavodaprema mjestu prebivališta ili boravišta – u nedostatku istog na mjestu boravka.

Prestanak radnog odnosa, zahtjev za naknadu za nezaposlene

U slučaju radnika iz pograničnog područja zahtjev za naknadu za nezaposlene i upis u evidenciju treba zatražiti u državi gdje se nalazi prebivalište radnika. **Otpremnina**

Prema Zakonu o radu uvjet za minimalnu otpremninu je najmanje 3 godine radnog staža. Visina otpremnine ovisi od dužine radnog staža:

- u slučaju minimalno tri godine radnog staža iznos mjesečne plaće
- u slučaju minimalno pet godina iznos dvomjesečne plaće
- u slučaju minimalno deset godina iznos tromjesečne plaće
- u slučaju minimalno petnaest godina iznos plaće za četiri mjeseca
- u slučaju minimalno dvadeset godina iznos petomjesečne plaće
- u slučaju minimalno dvadeset pet godina iznos šestomjesečne plaće

Pokretanje poduzeća u Mađarskoj

U slučaju pokretanja vlastite poduzetničke aktivnosti u Mađarskoj možete pronaći pomoć na sljedećim stranicama:

www.cegkozlon.hu (važne vijesti i objave vezano za trgovačka društva);

www.e-ceggyezek.hu/info/page/ceginfo (registar trgovačkih društava, zahtjevi za izvadak iz sudskog registra);

<http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (podaci vezano za plaćanje takse i troškova objave u elektroničkom postupku trgovačkih sudova).

Socijalno osiguranje

Svaka osoba koja radi u Mađarskoj treba raspolagati brojem zdravstvenog osiguranja (TAJ broj), a isti u slučaju osiguranika koji se smatra državljaninom članice EU poslodavac treba zatražiti u roku od tri dana od početka zapošljavanja – na propisanom obrascu – od zavoda za zdravstveno osiguranje. Zdravstvene usluge mogu se koristiti isključivo uz posjedovanje TAJ kartice. Važna informacija je kako je poslodavac obvezan prijaviti i odjaviti zasnivanje radnog odnosa nadležnom tijelu. Kontakt Državnog zavoda za zdravstveno osiguranje: <http://www.neak.gov.hu/>

Zdravstvena skrb

Dnevni migranti doprinos za zdravstveno osiguranje plaćaju u EU članici u kojoj rade, a kao osiguranici pripadaju sustavu zdravstveno osiguranja te države.

To ne isključuje mogućnost dobivanja zdravstvene skrbi u državi u kojoj . Za to je neophodno popuniti i predati obrazac S1 koji se dobiva kod nadležnog tijela države u kojoj radi, a treba podnijeti tamo gdje živi.

Na kakvu zdravstvenu skrb imaju pravu radnici, u brojim državama ovisiti o tomu koliko dugo se plaćao doprinos u određenoj državi. Troškove zdravstvene skrbi u privatnoj zdravstvenoj ustanovi bez ugovora plaća sama osoba koja ih koristi.

Oporezivanje

Svaka osoba zaposlena na području Mađarske treba raspolagati i poreznim brojem. Zahtjev za izdavanje poreznog broja radnik podnosi u poreznoj upravi na za to propisanom obrascu.

Temeljem tog zahtjeva Porezna uprava izdaje porezni broj i o poreznu iskaznicu u roku od 15 dana. Stranica Porezne i carinske uprave: www.nav.gov.hu

Dob za mirovinu

Za starosnu mirovinu neophodno je imati najmanje 20 godina radnog staža. Dob za starosnu mirovinu u Mađarskoj je:

- za rođene 1954. godine: pravo na starosnu mirovinu imaju osobe koje su napunile 63 godina i 183 dana;
- za rođene 1955. godine: pravo na starosnu mirovinu imaju osobe koje su napunile 64. godina;
- za rođene 1956. godine: pravo na starosnu mirovinu imaju osobe koje su napunile 64. godina i 183 dana;
- za rođene 1957. godine ili nakon toga: pravo na starosnu mirovinu imaju osobe koje su napunile 65 godina.
- Žene mogu u starosnu mirovinu nakon 40 godina radnog staža.

Korisni linkovi i kontakti

Opće informacije:
www.magyarorszag.hu

Ministarstvo unutarnjih poslova:
www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Ministarstvo vanjskog gospodarstva
i vanjskih poslova:
www.kormany.hu/hu/kulgazdasagi-es-kulugyminiszterium

Državni zavod za zdravstveno osiguranje:
<http://www.neak.gov.hu/>

Ured za migracije i izbjeglice:
www.bmbah.hu/

Porezna i carinska uprava:
www.nav.gov.hu

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj:

1063 Budapest, Munkácsy Mihály u. 15.
E-mail: vrhbp@mvep.hr,
Stranica: hu.mvep.hr/hu

Who is a commuter?

The free movement of workers within the European Union enables the citizens to take up work in another EU Member State while also keeping their own residence. **Under EU law, cross-border commuter** (or alternatively, frontier worker) shall mean any person working in an EU country other than the one he/she lives in and to where he/she returns daily or at least weekly. **Commuting offers a number of advantages:**

- **Improves language knowledge** – the commuter can improve his/her knowledge of foreign languages without actually leaving for another country.
- **More possibilities** – the market conditions may differ in the neighbouring country, which can result in advantages to the worker.
- **Higher wages** – it is possible that the worker will find better wages in the neighbouring country.
- **Good reference** – however, if the commuter decides to continue his/her career in his/her own country, the fact that he/she gained experience and developed his/her foreign language skills in another EU Member State will serve as good reference in the CV.

Which rules govern commuting?

Commuters are in a special situation, since the laws of both countries apply to them, though these do not cover every aspect. The law of the country in which they work regulates their employment and personal taxation, as well as the majority of their rights concerning social security. The law of the country of residence regulates the issues concerning property tax and the majority of other taxes, as well as the administrative obligations related to their residence.

Where can commuters seek help and assistance?

The European Public Employment Service is a cooperation network that was established to facilitate the free movement of workers within the 28 EU Member States, Switzerland, Iceland and Norway.

The EURES counsellors of the frontier regions provide specific information to workers contacting them. They aim to facilitate job placement and provide specific information both to the employees and employers who contact them. Should you need any advice concerning cross-border commuting between Croatia and Hungary, or eventually after working abroad, the following websites are at your disposal for assistance:

EURES Croatia: www.hzz.hr < EURES

EURES Hungary: <https://eures.munka.hu>

General information about Croatia

Area: 56 594 km²

Capital: Zagreb

Population: ~4,2 million

Languages:

the official language is Croatian, but in certain regions Serbian, Bosnian, Hungarian and Italian languages can also be used

Currency: Croatian kuna

Opening a bank account

The opening of a bank account requires an official document with photograph (ID card, driving licence, passport).

Driving licence, transportation

The driving licence obtained in Hungary can be used in Croatia.

Speed limits:

- the max. permitted speed is 50 km/h in urban areas
- the max. permitted speed is 90 km/h outside urban areas
- the max. permitted speed is 110 km/h on roads designated exclusively for power-driven vehicles and on express roads
- the max. permitted speed is 130 km/h on motorways

Border crossing points between Croatia and Hungary:

Udvar-Főherceglak, Beremend-Petárda, Drávaszabolcs-Alsómiholjác, Barcs-Trézenföld, Berzence-Góla, Letenye-Muracsány.

Recognition of qualifications

The national centres of the EU's ENIC/NARIC network provide up-to-date information in connection with the recognition of qualifications. The contact details of the

Main phone numbers

Emergency call: 112

Police: 192

Fire service: 193

Ambulance: 194

General information: 18981

centres are available on the website www.enic-naric.net.

In the case of regulated professions, every Member State applies its own regulations. Regulated profession shall mean any profession the pursuit of which is made by a given country – here, by Croatia – contingent upon the possession of a specific certificate or qualification attested by a diploma. Every Member State determines the scope of regulated professions on its own. The official website of the European Commission contains a database with the list of professions determined as regulated professions and their regulatory authorities for each Member State. Available at (in English only): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Working in Croatia

Commuters are required to hold a work permit neither in Hungary nor in Croatia, but legal employment requires the registration by the employer with various authorities (Croatian Tax Authority, Croatian Health Insurance Agency). It is important to have a written employment contract in which the basic wage, the position and the place of work are provided. The conclusion of the employment contract must be communicated to the relevant authorities

in the Member State concerned: the health insurance firm, the health insurance fund and the office of labour, social affairs and family. The commuter shall have the same rights and obligations as the own citizens of the Member State concerned.

In Croatia, most jobs are available in the accommodation and food service sector (receptionist, animator, cook, and waiter), the construction industry (bricklayer, welder, and carpenter) and certain vocational fields (locksmith, baker, CNC operator, and butcher). The employer's instructions provided in the advertisement of the job vacancy determine the method of first contact. The CV, and in some cases the letter of commendation, forms a fundamental part of the application. This is usually followed by a personal interview.

CV

The first step of job-seeking is an appropriately compiled CV, in which the jobseeker summarises all the information his/her prospective employer needs, in the form of a short document. Since the employers do not spend much time with reviewing a single CV in details, it is recommended to prepare a well-structured, eye-catching CV that can be overviewed quickly. The recommended length of the CV is one or two pages of A4 size, and it must include the following: the jobseeker's personal data, professional experience, qualifications, language knowledge and other skills. In addition, it is highly recommended to attach a (not private) photograph of good quality thereto, since most employers require a CV with photograph. It is recommended to choose the standard EU CV format, the Europass, which anyone can prepare by using an online editing interface, available at:

EUROPASS Croatia: www.europass.hr

EUROPASS Hungary:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

Employment contract

The employer prepares and provides the contract in advance. The jobseeker can only accept or refuse the contract, there is not much "room for manoeuvring" in amending it during the negotiations. In some cases wage can be subject to negotiations. The most common benefits not required by the law include, for example, accommodation or the use of company car, mobile phone.

The employment contract must be recorded in writing, and it must include the following: start date of work, position, place of work, wage, probation period (if any), and term of contract (definite/indefinite).

Working hours

According to the Labour Code, full working hours shall mean 8 hours daily and 40 hours weekly. Employment rules or the parties' agreement may determine less or – if the job requires preparedness in part or in full, or if the employee is the employer at the same time or the owner's close relative – more working hours not exceeding 12 hours daily and sixty hours weekly. Those who work at least 6 or more hours a day shall be entitled to a lunch break of thirty minutes.

Minimum wage

The minimum wage of monthly paid employees is EUR 433 (**gross amount**).

Termination of employment relationship

The employment relationship terminates in the event of the employee's death, the employer's termination without a legal successor, or if the employment contract expires (if concluded for a definite term). The employment relationship also terminates if the employer is transferred to an employer governed by the Act on the Legal Status of Civil Servants or the Act on the Legal Status of Public Employees, since this means a change in the legal status.

Every employee aged between 15 and 65 years shall be entitled to unemployment benefits if they were employed for at least 9 months in the last 2 years. These persons must register with the employment organisation within 30 days from the date of becoming unemployed. The benefits may be paid for a period of 90–450 days, depending on the duration of employment relationship, by applying lump sum payment of 2, 4 or 6-month. No unemployment allowance shall be granted to employees quitting their position on their own, or breaching their job responsibilities.

If the employment relationship is terminated, the employee can contact the employment office of his/her permanent residence, where, by completing a form, the registration as a jobseeker can be requested. The following documents are necessary for this: the document proving the termination of the employment relationship (termination or agreement document), the certificate issued by the employer, the document attesting the employee's qualification, and valid ID card.

If the completed form and the necessary documents are submitted to the office within seven working days from the date of terminating the employment relationship, the person appears in the registry of jobseekers as from the day following the termination. If the completed form and the necessary documents are submitted after seven days from the date of terminating the employment relationship, the office will register the person as a jobseeker as from the day on which the request is submitted.

Written request for the disbursement of unemployment allowance

A frontier worker (who was engaged in his/her professional activity in a Member State other than the country of residence, and to where he/she returned at least once a week) has to request the disbursement of unemployment allowance and the registration as a jobseeker in the country of residence. The place of

residence shall mean the centre of personal interests, which is not always the same as the permanent residence.

Severance pay

Pursuant to the Labour Code, the employee shall be entitled to a minimum severance pay of: twice the average monthly wage; three times the average monthly wage, if the employee was employed by the same employer for at least five years; ten times the average monthly wage, if the employment relationship was terminated by mutual consent or as a result of ordinary termination by the employee for reasons of an accident at work, occupational disease or the risk of these, or if the maximum exposure value provided in the decision of the competent public health institution has already been reached at the workplace.

Social security

EU citizens become eligible for social security in the course of the following process:

Upon their arrival, they have to register with the police, and based on this, the Croatian Health Insurance Fund (HZZO) issues a temporary certificate entitling the employees to use medical services. After receiving the temporary certificate, the employee has to go back to the police, where the temporary residence permit is accepted and the official permit is issued. The EU employee shall present the copy of this document in the HZZO office to become a fully insured person.

Contact details of the Health Insurance Fund:
www.hzzo.hr

The official retirement age is 65 years for everyone.

For further information about pension and the related conditions, please visit:
www.mirovinsko.hr

Healthcare services

Cross-border commuters pay social security contributions in the EU country where they work, and they are registered in the social security system of this country as insured persons.

However, this does not exclude the employee's eligibility for healthcare services in the country where he/she actually lives. For this, the standard form "S1" has to be completed and submitted. This form can be obtained from the health insurance authority of the country where the employee works, and has to be submitted in the country where he/she lives.

In many countries the specific scope of healthcare services for which the employee is eligible may be affected by the length of the period in which the contributions were paid in the country concerned. The costs of services rendered by non-contracted private service providers shall be borne by the patient.

Taxation

The income tax rate is 12, 35 or 40%, depending on the amount of the income. The pension contribution is 20%, the healthcare contribution is 13%, the labour contributions amount to 1.7%; the contributions payable for occupational injuries amount to 0.5%; the local tax rate varies between 0–18% depending on the place of residence.

For further information about the Croatian tax system, please visit:
www.porezna-uprava.hr

Useful internet addresses, contact details

General information:
www.croatia.hr

Ministry of Foreign and European Affairs of the Republic of Croatia:
www.mvep.hr/en/

Ministry of the Interior of the Republic of Croatia:
www.stari.mup.hr

Ministry of Health
www.ehtel.eu/join-ehetel/member-profiles/member-moh-croatia

Croatian Tax Administration:
www.porezna-uprava.hr/Stranice/Naslovnica.aspx

Croatian Health Insurance Fund
www.hzzo.hr/en/

The Embassy of Hungary in Zagreb:
10000 Zagreb, Pantovčak 255-257
Phone number: 00 385 1 4890 906

Information about Hungary

Area: 93 030 km²
Capital: Budapest
Population: ~ 9,8 million
Language: Hungarian
Currency: Hungarian forint

Opening a bank account

The opening of a bank account requires an ID card and a residence card.

Transportation, driving licence

The driving licence obtained in Croatia can be used in Hungary.

Speed limits:

- the max. permitted speed in urban areas is: 50 km/h
- the max. permitted speed outside urban areas is: 90 km/h
- the max. permitted speed on motorways is: 130 km/h

Border crossing points between Croatia and Hungary (from north to south):

Udvar-Főherceglak, Beremend-Petárda, Drávaszabolcs-Alsómiholjác, Barcs-Trézenföld, Berzence-Góla, Letenye-Muracsány.

Recognition of qualifications

The national centres of the EU's ENIC/NARIC network provide up-to-date information in connection with the recognition of qualifications. The contact details of the centres are available on the website www.enic-naric.net.

In the case of regulated professions, every Member State applies its own regulations. Regulated profession shall mean any profession the pursuit of which is made by a given country – here, by Hungary – contingent upon the possession of a specific certificate or qualification attested by a diploma.

Main phone numbers

Emergency call: 112
Police: 107
Fire service: 105
Ambulance: 104
Directory enquiry services: 11800

Every Member State determines the scope of regulated professions on its own. The official website of the European Commission contains a database with the list of professions determined as regulated professions and their regulatory authorities for each Member State.

Available at (in English only): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Working in Hungary

Commuters are required to hold a work permit neither in Hungary nor in Croatia, but legal employment requires the registration by the employer with various authorities. It is important to have a written employment contract in which the basic wage, the position and the place of work are provided. The commuter shall have the same rights and obligations as the own citizens of the Member State concerned.

The most demanded professions in Hungary are: qualified engineers and IT professionals, doctors and healthcare workers, trained workers, architects, railway workers, caterers, truck drivers.

The employer's instructions provided in the advertisement of the job vacancy determine the method of first contact. The CV, and in some cases the letter of commendation, forms a fundamental part of the application. This is usually followed by a personal interview.

CV

The first step of job-seeking is an appropriately compiled CV, in which the jobseeker summarises all the information his/her prospective employer needs, in the form of a short document. Since the employers do not spend much time with reviewing a single CV in details, it is recommended to prepare a well-structured, eye-catching CV that can be overviewed quickly. The recommended length of the CV is one or two pages of A4 size, and it must include the following: the jobseeker's personal data, professional experience, qualifications, language knowledge and other skills. In addition, it is highly recommended to attach a (not private) photograph of good quality thereto, since most employers require a CV with photograph. In the European Union, it is recommended to choose the Europass CV format, which anyone can prepare by using an online editing interface, available at:

EUROPASS Croatia: www.europass.hr

EUROPASS Hungary:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

According to download figures, a higher-than-average interest in the Europass CV could be identified in Hungary in recent years. This type of CV is particularly successful among highly qualified jobseekers.

Employment contract

The employer prepares and provides the contract in advance. The jobseeker can only accept or refuse the contract, it is not possible to amend it. In some cases wage can be subject to negotiations. By the establishment of the employment relationship, the employee becomes entitled to the benefits codified by the state: sickness and maternity or family benefits. Some employers provide further benefits to their employees. The most common benefits not required by the law include, for example, accommodation or the use of company car, mobile phone. In Hungary, the following fringe benefits are the

most popular: life and accident insurance, training of employees and the reimbursement of commuting costs.

The employment contract must be recorded in writing, and it must include the following: start date of work, position, place of work, wage, probation period (if any), and term of contract (definite/indefinite).

Working hours

In Hungary, the standard working hours are limited to 40 hours a week; for two-shift workers to 38 and $\frac{3}{4}$ hours a week, while for three-shift workers to 37 and $\frac{1}{2}$ hours a week. In addition, part-time jobs are also offered, in most cases with 4 or 6-hour working days. However, according to the statistics the number of part-time employees is particularly low in Hungary. With the spread of the internet, more and more people do remote work, i.e. work from home, though in Hungary the share of these workers also lags behind the European average.

Minimum wage

The minimum wage of monthly paid employees is **HUF 138 000 (gross amount)**.

The minimum wage of weekly paid employees is **HUF 31 730** for every week worked. For those paid a daily wage, the minimum amount is **HUF 6 350**, while for those paid hourly, it is **HUF 794**.

The guaranteed wage minimum from 1 January 2018 is HUF 180 500 for monthly wage, HUF 41 500 for weekly wage, HUF 8 300 for daily wage, and HUF 1 038 for hourly wage.

Termination of employment relationship

The employment relationship terminates in the event of the employee's death, the employer's termination without a legal successor, or if the employment contract expires (if concluded for a definite term). The employment relationship also terminates if the employer is transferred to an employer governed by the Act on the

Legal Status of Civil Servants or the Act on the Legal Status of Public Employees, since this means a change in the legal status.

If the employment relationship is terminated, the request for registration as a jobseeker and the request for job-seeking allowance may be submitted from the day following the date of termination at the employment department of the district office competent according to the permanent residence or place of abode – or in the lack thereof, the place of accommodation.

Termination of employment relationship, request for job-seeking allowance

The frontier worker has to request the disbursement of unemployment allowance and the registration as a jobseeker in the country of residence.

Severance pay

Pursuant to the Labour Code, the minimum severance pay requires at least 3 worked years. The amount of severance pay depends on the length of the employment relationship:

- for at least three years, one-month
- for at least five years, two-month
- for at least ten years, three-month
- for at least fifteen years, four-month
- for at least twenty years, five-month
- for at least twenty-five years, six-month

Starting a business in Hungary

The following links help in starting a business in Hungary:

- www.cegkozlony.hu (important announcements and notices for economic entities);
- www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginfo (request for company registries, company extracts),
- <http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (information about the payment of fees and disclosure fees in electronic company registry court proceedings).

Social security

Every person working in Hungary must have a social security ID number (“TAJ” number), which is requested by the employer for the insured citizen of another EU Member State from the health insurance fund within three working days from the date of starting the employment, by using the form provided. The healthcare services are available with the “TAJ” card. It is also important that the establishment and termination of employment relationship must be reported by the employer to the authority.

Contact details of the National Health Insurance Fund of Hungary: <http://www.neak.gov.hu/>

Healthcare services

Cross-border commuters pay social security contributions in the EU country where they work, and they are registered in the social security system of this country as insured persons.

However, this does not exclude the employee's eligibility for healthcare services in the country where he/she actually lives. For this, the standard form “S1” has to be completed and submitted. This form can be obtained from the health insurance authority of the country where the employee works, and has to be submitted in the country where he/she lives.

In many countries the specific scope of healthcare services for which the employee is eligible may be affected by the length of the period in which the contributions were paid in the country concerned. The costs of services rendered by non-contracted private service providers shall be borne by the patient.

Taxation

People working in Hungary shall have a tax ID number. This number is requested by the employee from the tax authority, by using the provided standard form. Based on this

request, the state tax authority determines the private individual's tax ID number, and issues a tax ID card with this number thereon within 15 days.

Website of the National Tax and Customs Administration of Hungary: www.nav.gov.hu

Retirement age

At least 20 worked years are required to be entitled to full retirement pension. The retirement age is determined in Hungary as follows:

- those who were born in 1954 become entitled to retirement pension on the 183rd day after attaining the age of 63;
- those who were born in 1955 become entitled to retirement pension on the day attaining the age of 64;
- those who were born in 1956 become entitled to retirement pension on the 183rd day after attaining the age of 64;
- those who were born in 1957 or later become entitled to retirement pension on the day attaining the age of 65.

Women are entitled to become retirement pensioners after 40 years of employment.

Useful links and contact details

General information:
www.magyarorszag.hu

Ministry of Interior:
www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Ministry of Foreign Affairs and Trade:
www.kormany.hu/hu/kulgazdasagi-es-kulugyminiszterium

National Health Insurance Fund of Hungary:
<http://www.neak.gov.hu/>

Immigration and Asylum Office:
www.bmbah.hu/

National Tax and Customs Administration of Hungary:
www.nav.gov.hu

The Embassy of the Croatian Republic in Hungary:

H-1063 Budapest, Munkácsy Mihály u. 15.;
e-mail address: vrhbp@mvep.hr,
website: hu.mvep.hr/hu

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Kiadó:
Pénzügyminisztérium
Foglalkoztatási Szolgálat Főosztály
EURES Nemzeti Koordinációs Iroda
2018.

